

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2019/1842**(2019. gada 31. oktobris),****ar ko nosaka noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/EK piemērošanai attiecībā uz sūkaku kārtību, kā izdarāmi bezmaksas emisijas kvotu iedales pielāgojumi sakarā ar darbības līmeņa izmaiņām**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 13. oktobra Direktīvu 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Savienībā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 10.a panta 21. punktu,

tā kā:

- (1) Ar Direktīvu 2003/87/EK izveido sistēmu siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Savienībā, lai veicinātu siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumus izmaksu ziņā lietderīgā un ekonomiski efektīvā veidā. Direktīvas 10. a pantā ir paredzēta bezmaksas kvotu iedale pagaidu kārtā.
- (2) Savienības mēroga pārejas noteikumi saskaņotai bezmaksas emisijas kvotu iedalei saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 10.a pantu ir noteikti Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 2019/331 ⁽²⁾, kura attiecas uz ceturto tirdzniecības periodu no 2021. līdz 2030. gadam.
- (3) Saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 10.a panta 20. punktu bezmaksas emisijas kvotu iedales apjomi iekārtām, kuru darbības līmeņi, kas novērtēti, balstoties uz divu gadu slidošo vidējo rādītāju, salīdzinājumā ar vēsturiskajiem darbības līmeņiem ir palielinājušies vai samazinājušies par vairāk nekā 15 %, ir simetriski jāpielāgo. Lai īstenotu emisijas kvotu iedales pielāgojumus sakarā ar darbības līmeņa izmaiņām, – tā kā iekārtas saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) 2019/331 10. pantu ir sadalītas apakšiekārtās – ir lietderīgi šīs izmaiņas salīdzināt ar vēsturiskajiem darbības līmeņiem apakšiekārtu līmeņi.
- (4) Bezmaksas kvotu iedales pielāgojumu veikšanai ir vajadzīga augstas kvalitātes un neatkarīgi verificētu datu savākšana. Būtu jānodrošina, ka bezmaksas kvotu iedales apjomu noteikšanai izmantoto monitorēto un ziņoto datu precizitāte un kvalitāte ir konsekventa. Tāpēc būtu jāparedz īpaši noteikumi par darbības līmeņu ziņošanu apakšiekārtu līmeņi, ņemot vērā attiecīgos Deleģētās regulas (ES) 2019/331 noteikumus. Datiem, kas savākti no operatoriem saskaņā ar šiem noteikumiem, būtu jāatspoguļo apakšiekārtu faktiskās darbības.
- (5) Prasītie dati operatoriem būtu jāziņo katru gadu. Dati būtu jāmonitorē saskaņā ar monitoringa prasībām atbilstīgi Deleģētās regulas (ES) 2019/331 8. pantam.
- (6) Lai nodrošinātu konsekvenci starp gada emisiju ziņojumu verifikāciju atbilstīgi Direktīvas 2003/87/EK 15. pantam un darbības līmeņa datu verifikāciju, kā arī izmantotu sinerģijas, ir lietderīgi izmantot tiesisko satvaru, kas izveidots ar noteikumiem, kuri pieņemti saskaņā ar Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2018/2067 ⁽³⁾.
- (7) Lai attiecībā uz iedales pielāgojumiem novērstu manipulācijas ar sistēmu vai tās ļaunprātīgu izmantošanu, izvairītos no nevajadzīga administratīvā sloga un nodrošinātu, ka izmaiņas iedales apjomos tiek veiktas efektīvi, nediskriminējoši un vienoti, būtu jāpiemēro sūkaku kārtība, kā izdarāmi apakšiekārtu bezmaksas emisijas kvotu iedales pielāgojumi, ja darbības līmenis ir palielinājies vai samazinājies par vairāk nekā 15 % salīdzinājumā ar vēsturisko darbības līmeni. Būtu jādefinē vidējais darbības līmenis, nosakot, ka tas ir divu gada darbības līmeņu vidējais aritmētiskais ekspluatācijas divos pilnos kalendārajos gados. Pirmajam vidējā darbības līmeņa aprēķina gadam vajadzētu būt katra iedales perioda pirmajam gadam. Ja starpība starp vēsturisko darbības līmeni un vidējo

⁽¹⁾ OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.⁽²⁾ Komisijas 2018. gada 19. decembra Deleģētā regula (ES) 2019/331, ar ko nosaka Savienības mēroga pārejas noteikumus saskaņotai bezmaksas emisijas kvotu iedalei saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/EK 10.a pantu (OV L 59, 27.2.2019., 8. lpp.).⁽³⁾ Komisijas 2018. gada 19. decembra Īstenošanas regula (ES) 2018/2067 par datu verifikāciju un verificētāju akreditāciju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK (OV L 334, 31.12.2018., 94. lpp.).

darbības līmeni pārsniedz 15 %, bezmaksas kvotu iedalījums būtu jāpielāgo precīzi par tik procentiem, par cik procentiem darbības līmenis mainījies. Ja darbības līmeņa turpmākās izmaiņas iekļaujas tajā pašā 5 % intervālā, kas seko 15 %, iedalījumam būtu jāpaliek nemainītam. Ja turpmākās izmaiņas pārsniedz 5 % intervālu, kurā iekļāvās iepriekšējais pielāgojums (piemēram, 20–25 %, 25–30 % utt.), arī šādā gadījumā pielāgojumu veic par precīzi tik procentiem, par cik procentiem darbības līmenis mainījies.

- (8) Lai izvairītos no nevajadzīga administratīvā sloga, pielāgojumu veikšana būtu jāapsver tad, ja izmaiņas apakšiekārtas darbības līmenī dotu pamatu tādām ikgadējām apakšiekārtas bezmaksas kvotu iedalījuma līmeņa pielāgojumam, kas ir vismaz 100 kvotu liels.
- (9) Lai novērstu manipulācijas ar sistēmu vai tās ļaunprātīgu izmantošanu un nodrošinātu, ka iedalījumu pielāgojumi tiek veikti efektīvi, nediskriminējoši un vienoti, pret jaunām iekārtām un jaunām apakšiekārtām būtu jāattiecas vienādi.
- (10) Direktīvas 2003/87/EK 10.a panta 1. punktā ir prasīts, lai saskaņotie bezmaksas emisijas kvotu iedaļes pagaidu pasākumi dotu stimulu samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas un izmantot energoefektīvus paņēmienus. Lai saglabātu stimulu samazināt emisijas, tad, kad nosaka sīkāku kārtību bezmaksas kvotu iedalījuma pielāgošanai apakšiekārtām, kuru darbības līmeņi salīdzinājumā ar vēsturiskajiem darbības līmeņiem palielinājušies vai samazinājušies par vairāk nekā 15 %, būtu jāņem vērā ne tikai izmaiņas apakšiekārtu darbības līmenī, bet arī citas izmaiņas apakšiekārtu ekspluatācijā. Te vajadzētu aptvert energoefektivitātes uzlabojumus, izmaiņas siltumapgādē, kurināmā un elektroenerģijas apmaiņāmību, augstvērtīgu ķīmikāliju ražošanu, izmaiņas vinilhlorīda monomēra ražošanā, kā arī atlikumgāzu enerģijas atguvi. Lai no šiem emisiju mazināšanas stimuliem panāktu maksimālu efektu, ir lietderīgi šādas izmaiņas ņemt vērā apakšiekārtu līmenī.
- (11) Lai ražošanas izmaiņas labāk salāgotu ar bezmaksas kvotu iedaļi, apakšiekārtām, kas ziņo par ekspluatācijas izbeigšanu, no gada, kas seko ekspluatācijas izbeigšanai, emisijas kvotas vairs nebūtu jāpiešķir.
- (12) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Klimata pārmaiņu komitejas atzinumu,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Darbības joma

Šī regula attiecas uz bezmaksas kvotu iedaļi saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 10.a pantu tirdzniecības periodam no 2021. gada līdz 2030. gadam.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- 1) "vidējais darbības līmenis" ir katras apakšiekārtas attiecīgo gada darbības līmeņu vidējais aritmētiskais par diviem kalendārajiem gadiem pirms 3. panta 1. punktā minētā ziņojuma iesniegšanas;
- 2) "pastāvīga iekārta" ir pastāvīga iekārta, kas definēta Deleģētās regulas (ES) 2019/331 2. panta 1. punktā;
- 3) "siltuma līmeņzīmes apakšiekārta" ir siltuma līmeņzīmes apakšiekārta, kas definēta Deleģētās regulas (ES) 2019/331 2. panta 3. punktā;
- 4) "kurināmā līmeņzīmes apakšiekārta" ir kurināmā līmeņzīmes apakšiekārta, kas definēta Deleģētās regulas (ES) 2019/331 2. panta 6. punktā;
- 5) "iedaļes periods" ir iedaļes periods, kas definēts Deleģētās regulas (ES) 2019/331 2. panta 15. punktā;
- 6) "grupa" ir grupa, kas definēta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/34/ES⁽⁴⁾ 2. panta 11. punktā.

(⁴) Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Direktīva 2013/34/ES par noteiktu veidu uzņēmumu gada finanšu pārskatiem, konsolidētajiem finanšu pārskatiem un saistītiem ziņojumiem (OV L 182, 29.6.2013., 19. lpp.).

3. pants

Ziņošanas prasības

1. No 2021. gada to iekārtu operatori, kurām saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 10.a pantu 2021.–2030. gada tirdzniecības periodam iedalītas bezmaksas kvotas, katru gadu ziņo par katras apakšiekārtas darbības līmeni iepriekšējā kalendārajā gadā. 2021. gadā šajā ziņojumā iekļauj datus par diviem gadiem pirms tā iesniegšanas.

Jaunu iekārtu operatori Deleģētās regulas (ES) 2019/331 5. panta 2. punktā minētos ziņojumus var iesniegt gadā pēc pirmās ekspluatācijas dienas.

2. Darbības līmeņa ziņojumā jābūt informācijai par katras apakšiekārtas darbības līmeni un par katru parametru, kas minēts Deleģētās regulas (ES) 2019/331 IV pielikuma 1. iedaļā, izņemot 1.3. iedaļas c) punktu, un 2.3.–2.7. iedaļā. Darbības līmeņa ziņojumā iekļauj arī informāciju par to, kāda struktūra ir grupai (ja tāda ir), pie kuras iekārta pieder, un par to, vai kādas apakšiekārtas ekspluatācija nav izbeigta.

Kompetentā iestāde var pieprasīt, lai operatori darbības līmeņa ziņojumā ziņo arī par kādu no papildu parametriem, kas iekļauti Deleģētās regulas (ES) 2019/331 IV pielikumā vai minēti šā pielikuma 1. punktā.

3. 2021.–2030. gada periodā darbības līmeņa ziņojumu kompetentajai iestādei, kas piešķir bezmaksas kvotu iedaļes apjomu, iesniedz līdz katra gada 31. martam, ja vien kompetentā iestāde nav noteikusi agrāku iesniegšanas termiņu. To iesniedz kopā ar darbības līmeņa ziņojuma verifikācijas ziņojumu, kas izdots saskaņā ar Īstenošanas regulu (ES) 2018/2067.

Dalībvalstis var pieprasīt iesniegt provizorisku darbības līmeņa ziņojumu, kurā iekļauta visa informācija, kas ir pieejama iesniegšanas brīdī. Dalībvalstis var noteikt provizoriskā darbības līmeņa ziņojuma iesniegšanas termiņus.

Kompetentā iestāde var apturēt bezmaksas emisijas kvotu piešķiršanu iekārtai, līdz kompetentā iestāde ir pārliecinājusies, ka nav vajadzības pielāgot iekārtas kvotu iedalījumu, vai Komisija saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) 2019/331 23. panta 4. punktu ir pieņēmusi lēmumu par minētās iekārtas kvotu iedalījuma pielāgojumiem.

Attiecīgā gadījumā kompetentā iestāde, ievērojot procedūru, kas izklāstīta Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2019/1122 ^(*) 48. panta 4. punktā, atgūst visas liekās kvotas, kas izriet no pārāk liela kvotu iedalījuma.

Kompetentā iestāde var pieprasīt, lai operatori un verificētāji darbības līmeņa ziņojumu iesniegšanai izmantot elektroniskas veidnes vai īpašus datņu formātus.

4. Kompetentā iestāde šā panta 1.–3. punktā minēto darbības līmeņa ziņojumu novērtē saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) 2019/331 7.–12. panta prasībām. Kompetentā iestāde var veikt konservatīvu aplēsi par jebkura parametra vērtību šādās situācijās:

- a) operators līdz 3. punktā minētajam termiņam nav iesniedzis verificētu darbības līmeņa ziņojumu un kvotu piešķiršana nav apturēta;
- b) iesniegtā verificētā vērtība neatbilst šai regulai vai Deleģētajai regulai (ES) 2019/331;
- c) operatora darbības līmeņa ziņojums nav verificēts saskaņā ar Īstenošanas regulu (ES) 2018/2067.

Kompetentā iestāde nepalielina iekārtas kvotu iedalījumu, balstoties uz aplēsi, kas veikta a) apakšpunktā minētajā situācijā.

Ja verificētājs verifikācijas ziņojumā, ko sagatavo atbilstīgi Īstenošanas regulai (ES) 2018/2067, ir norādījis, ka pastāv nebūtiski nepatiesi apgalvojumi, kurus operators pirms verifikācijas ziņojuma izdošanas nav izlabojis, kompetentā iestāde šos nepatiesos apgalvojumus novērtē un, ja iespējams, veic konservatīvas aplēses par parametra vērtību. Kompetentā iestāde informē operatoru par to, vai un kādi labojumi ir vajadzīgi darbības līmeņa ziņojumā. Operators šo informāciju dara pieejamu verificētājam.

(*) Komisijas 2019. gada 12. marta Deleģētā regula (ES) 2019/1122, ar ko attiecībā uz Savienības reģistra darbību papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK (OV L 177, 2.7.2019., 3. lpp.).

4. pants

Vidējais darbības līmenis

1. Kompetentā iestāde katras apakšiekārtas vidējo darbības līmeni nosaka ik gadu, balstoties uz darbības līmeņa ziņojumiem par attiecīgo divu gadu periodu.
2. Jaunu apakšiekārtu un jaunu iekārtu vidējo darbības līmeni par ekspluatācijas pirmajiem trim kalendārajiem gadiem neapprēķina.

5. pants

Bezmaksas kvotu iedalījuma pielāgošana sakarā ar darbības līmeņa izmaiņām

1. Katru gadu kompetentā iestāde katras apakšiekārtas vidējo darbības līmeni, kas noteikts saskaņā ar 4. pantu, salīdzina ar vēsturisko darbības līmeni, kas sākotnēji izmantots, lai noteiktu bezmaksas kvotu iedaļes apjomu. Ja kādas apakšiekārtas vidējā darbības līmeņa un vēsturiskā darbības līmeņa starpības absolūtā vērtība pārsniedz 15 %, šīs iekārtas bezmaksas kvotu iedalījumu pielāgo. Šo pielāgojumu piemēro no gada, kas seko tiem diviem kalendārajiem gadiem, kuri izmantoti, lai noteiktu vidējo darbības līmeni, un ar nosacījumu, ka apakšiekārtai bez maksas iedalīto emisijas kvotu gada provizoriskā apjoma pielāgojums ir vismaz 100 emisijas kvotu liels. Šo pielāgojumu veic, konkrētās apakšiekārtas bezmaksas kvotu iedalījumu palielinot vai samazinot par precīzi tik procentiem, par cik procentiem vidējais darbības līmenis mainījies salīdzinājumā ar vēsturisko darbības līmeni, kas sākotnēji izmantots, lai noteiktu bezmaksas kvotu iedaļes apjomu.
2. Pēc tam, kad ir veikts pielāgojums saskaņā ar 1. punktu, turpmākus pielāgojumus iedaļes periodā var veikt tikai tad, ja konkrētās apakšiekārtas vidējā darbības līmeņa un vēsturiskā darbības līmeņa starpības absolūtā vērtība pārsniedz tuvāko 5 % intervālu, kas seko 15 % starpībai, kuras dēļ veikts iepriekšējais iekārtas bezmaksas kvotu iedalījuma pielāgojums, un to dara, attiecīgās apakšiekārtas bezmaksas kvotu iedalījumu palielinot vai samazinot par precīzi tik procentiem, par cik procentiem vidējais darbības līmenis mainījies salīdzinājumā ar vēsturisko darbības līmeni, kas sākotnēji izmantots, lai noteiktu bezmaksas kvotu iedaļes apjomu, un ar nosacījumu, ka apakšiekārtai bez maksas iedalīto emisijas kvotu gada provizoriskā apjoma pielāgojums ir vismaz 100 emisijas kvotu liels.
3. Ja apakšiekārtas vidējā darbības līmeņa pieaugums vai samazinājums vairs nepārsniedz 15 % salīdzinājumā ar vēsturisko darbības līmeni, kas sākotnēji izmantots, lai noteiktu bezmaksas kvotu iedaļes apjomu, šīs apakšiekārtas bezmaksas kvotu iedalījumam no gada, kas seko tiem diviem kalendārajiem gadiem, kuri izmantoti, lai noteiktu vidējo darbības līmeni, ir jābūt vienādam ar sākotnējo iedalījumu, kas noteikts saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) 2019/331 16. vai 18. pantu.
4. Ja apakšiekārtas ekspluatācija ir izbeigta, no gada, kas seko ekspluatācijas izbeigšanai, šīs apakšiekārtas bezmaksas kvotu iedalījumu izsaka kā nulli.
5. Jaunām apakšiekārtām un jaunām iekārtām ekspluatācijas pirmo trīs kalendāro gadu laikā bezmaksas kvotu iedalījumu nepielāgo. Par ekspluatācijas pirmo un otro kalendāro gadu bezmaksas emisijas kvotu iedali balsta uz darbības līmeni katrā attiecīgajā gadā, bet par ekspluatācijas trešo kalendāro gadu bezmaksas emisijas kvotu iedali balsta uz vēsturisko darbības līmeni, ko izmanto, lai noteiktu bezmaksas kvotu iedaļes apjomu.
6. Galīgais ikgadējais emisijas kvotu daudzums, ko iekārtai iedala bez maksas, ir visu apakšiekārtu emisijas kvotu summa, kas aprēķināta saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) 2019/331 attiecīgi 16. vai 18. pantu.

6. pants

Citas izmaiņas iekārtas ekspluatācijā

1. Ja operators, pamatojoties uz datiem, kas sniegti darbības līmeņa ziņojumā, un jebkādiem papildu datiem, ko pieprasījusi kompetentā iestāde, pierāda, ka tādas apakšiekārtas darbības līmeņa samazinājums, kuras bezmaksas kvotu iedaļes apjoms ir noteikts, balstoties uz siltuma vai kurināmā līmeņatzīmi, nav saistīts ar apakšiekārtas ražošanas līmeņu izmaiņām, bet ir radies sakarā ar to, ka šīs apakšiekārtas energoefektivitāte salīdzinājumā ar energoefektivitāti, kas balstīta uz bāzlīnijas datiem vai jaunās iekārtas datu ziņojumu, saskaņā ar šā panta 3. punktu ir palielinājusies par vairāk nekā 15 %, bezmaksas kvotu iedalījums nav jāpielāgo.

2. Ja pēc kompetentās iestādes pieprasījuma operators, pamatojoties uz datiem, kas sniegti darbības līmeņa ziņojumā, un jebkādiem papildu datiem, ko pieprasījusi kompetentā iestāde, nespēj pierādīt, ka tādas apakšiekārtas darbības līmeņa palielinājums, kuras bezmaksas kvotu iedales apjoms ir noteikts, balstoties uz siltuma vai kurināmā līmeņatzīmi, ir saistīts ar apakšiekārtas ražošanas līmeņu izmaiņām un nav radies sakarā ar to, ka šīs apakšiekārtas energoefektivitāte salīdzinājumā ar energoefektivitāti, kas balstīta uz bāzlīnijas datiem vai jaunās iekārtas datu ziņojumu, saskaņā ar šā panta 3. punktu ir samazinājusies par vairāk nekā 15 %, kompetentā iestāde bezmaksas kvotu iedalījuma pielāgošanai var nepiekrīst.

3. Siltuma līmeņatzīmes apakšiekārtām un kurināmā līmeņatzīmes apakšiekārtām energoefektivitātes izmaiņas nosaka, bāzlīnijas datu ziņojumā norādītā katra produkta ražošanā izmantotā siltuma vai kurināmā daudzuma un tam atbilstošās produkcijas daudzuma dalījumu salīdzinot ar dalījumu pēc tam, kad apakšiekārtas ekspluatācijā notikušas izmaiņas. Šādu energoefektivitātes noteikšanu veic attiecībā uz katra tāda produkta ražošanu, uz ko attiecas katrs apakšiekārtas PRODCOM kods saskaņā ar sarakstu, kas minēts Padomes Regulas (EEK) Nr. 3924/91 ⁽⁶⁾ 2. panta 2. punktā.

Saskaņā ar šā punkta pirmo daļu katra produkta ražošanā izmantotā siltuma un kurināmā daudzumu nosaka pēc metodikām, kas izklāstītas monitoringa metodikas plānā, kurš apstiprināts saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) 2019/331 6. pantu.

4. Ja darbības līmeņa ziņojums, kas iesniegts saskaņā ar 3. pantu, uzrāda, ka kādam no Deleģētās regulas (ES) 2019/331 16. panta 5. punktā vai 19., 20., 21. vai 22. pantā minētajiem apakšiekārtas parametriem, kas nav darbības līmenis, divu gadu slidošais vidējais ir mainījies par vairāk nekā 15 %, salīdzinot ar vērtībām, kuras izmantotas, lai noteiktu bezmaksas kvotu iedalījuma sākotnējo līmeni, šīs iekārtas bezmaksas kvotu iedalījumu no gada, kas seko tiem diviem gadiem, kuri izmantoti parametru izmaiņu noteikšanai, pielāgo, attiecīgās apakšiekārtas bezmaksas kvotu iedalījumu palielinot vai samazinot ar jauno konkrētā parametra precīzo vērtību, ar nosacījumu, ka apakšiekārtai bez maksas iedalīto emisijas kvotu gada provizorisks apjoma pielāgojums ir vismaz 100 emisijas kvotu liels.

7. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2019. gada 31. oktobrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
Jean-Claude JUNCKER

⁽⁶⁾ Padomes 1991. gada 19. decembra Regula (EEK) Nr. 3924/91 par rūpnieciskās ražošanas Kopienas apsekojuma izveidi (OV L 374, 31.12.1991., 1. lpp.).